ΑΠ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΑ ΝΕΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

— *Αὐτὴ ἡ λογοκρισία...*

Ἡ λογοκρισία τῆς Βουδαπέστης ἀπαγόρευσε τὴν προβολὴ τῶν «Ξυλένιων Σταυρῶν», τοῦ πολεμικοῦ αὐτοῦ ἀριστουργήματος τῆς γαλλικῆς παραγωγῆς, μὲ τὸ δικαιολογητικὸ ὅτι ἡ ταινία αὐτὴ «ἂν καὶ ἔχει σκοπὸ εἰρηνιστικό, ὡστόσο ἐξαχρώνει τὰ πλήθη μὲ τὴν παράθεσι ὠμῶν εἰκόνων ἀπὸ τὴ φρίκη τοῦ πολέμου...».

Τὴν ἴδια ἀπόφασι ἔλαβε καὶ ἡ γερμανικὴ κυβέρνησις τοῦ Χίτλερ, ἡ ὁποία, γενικά, φαίνεται διατεθειμένη ν' ἀπαγορεύση τὴν προβολὴ κάθε πολεμικῆς ταινίας.

Ἐκ παραλλήλου, ἀπαγορεύθηκε στὴ Γερμανία ἡ προβολὴ τοῦ τελευταίου φίλμ τοῦ Φρὶτζ Λάγκ «Ἡ διαθήκη τοῦ δόκτορος Μαμπούζ», ἐπειδὴ ἔχει σκηνες ποὺ μποροῦν νὰ συγκλονίσουν τὸ νευρικὸ σύστημα τῶν θεατῶν. Τὸ ἀποτέλεσμα αὐτοῦ τοῦ μέτρου ἦταν νὰ δηλώση ὁ Φρὶτζ Λάγκ ὅτι δὲν θὰ ξαναγυρίση ἄλλη ταινία, ἂν δὲν ἀρθεῖ ἡ ἀπαγορευτικὴ αὐτὴ διαταγή.

— *'Ακμὴ καὶ παρακμή...*

Κατὰ τὴ διάρκεια μιᾶς κοσμικῆς συγκεντρώσεως ποὺ δόθηκε τελευταία στὸ Σαὶν Μόριτζ, ὑπὲρ ἑνὸς φιλανθρωπικοῦ σκοποῦ, μερικὲς ἀριστοκράτιδες πουλοῦσαν στοὺς παρισταμένους ἐνυπόγραφες φωτογραφίες καλλιτέχνιδων τοῦ κινηματογράφου, ποὺ παρακολουθοῦσανε τὴν ἑορτή. Ὅταν μπῆκε σὲ πλειστηριασμὸ ἡ φωτογραφία ἑνὸς ἀστέρος ποὺ ἔχει ὠχριάσει, φαίνεται, ἀνεπανορθώτως, — μολονότι μᾶς τὸν ἐνεφάνισαν τελευταία σ' ἕνα φίλμ ποὺ παίχτηκε φέτος καὶ στὴν Ἑλλάδα, ὕστερ' ἀπὸ θορυβώδη ρεκλάμα — δὲν βρέθηκε κανένας πρόθυμος ἀγοραστής.

Τέλος, κάποιος προσέφερε τριακόσια φράγκα. Μὲ τὴ διαφορὰ ὅτι δὲν παρουσιάστηκε κανένας ἄλλος νὰ πλειοδοτήση, ἔστω καὶ κατὰ ἕνα φράγκο. Κι' αὐτὸς ποὺ ἔκανε τὴν πρώτη προσφορὰ — ὁ σύζυγος, γιὰ τὴν ἀκριβεια, τῆς καλλιτέχνιδος, ἡ ὁποία εἶχε ἀλλάξει στὸ μεταξὺ πολλὰ χρώματα ἀπὸ τὸ κακό της — ἀναγκάστηκε νὰ πληρώση τριακόσια φράγκα γιὰ μιὰ φωτογραφία, ποὺ δὲν τοῦ ἦταν καὶ ἀπαραίτητη στὸ κάτω τῆς γραφῆς, ἀφοῦ εἶχε τὸ πρωτότυπο!

Δυστυχισμένη Κλάρα Μπόου!...

— *Λόγῳ τῆς κρίσεως...*

Ἡ μεγάλες κινηματογραφικὲς ἑταιρεῖες τοῦ Χόλλυγουντ ἀτενφάσισαν νὰ ἐλαττώσουν στὸ ἥμισυ τὸν μισθὸ ὅλου τοῦ προσωπικοῦ τους, ἐπειδὴ εἶνε ὑποχρεωμένες νὰ πληρώσουν σὲ λίγο στὸ Κράτος καθυστερουμένους φόρους διακοσίων σαράντα ἑκατομμυρίων δραχμῶν. Ἰσχυρίζονται δὲ πώς, ἂν δὲν ἔκαναν αἱ αἰματηρὲς αὐτὲς οἰκονομίες, θὰ διέτρεχαν τὸν κίνδυνο νὰ κλεισουν ὅλες, λόγῳ τῆς ἀδυναμίας των ν' ἀντεπεξέλθουν στὶς ὑποχρεώσεις τους. Δὲν θὰ περισσεύουν οἱ μισθοὶ μονάχα ἐκείνων ποὺ παίρνουν κάτω ἀπὸ πενῆντα δολλάρια τὴ βδομάδα.

Μεταξὺ ἐκείνων ποὺ «πλήσσονται» ἀπὸ τὸ μέτρο αὐτό, εἶνε ὁ Μωρὶς Σεβαλιέ, ὁ Τζὼρτζ Ἄρλις, ἡ Ροὺθ Τσάτερτον, ὁ Ρόναλντ Κόλμαν, ὁ Γοὺϊλλιαμ Πάγουελ καὶ πολλοὶ ἄλλοι. Πιθανὸν νὰ ληφθῆ «πρόνοια» γιὰ τοὺς ἠθοποιοὺς ἐκείνους, τῶν ὁποίων ἡ ταινίες θὰ ἔχουν μεγάλη ἐπιτυχία. Σ' αὐτοὺς θὰ δίδεται μιὰ συμπληρωματικὴ ἀμοιβή...

— *Οἱ Κροῖσοι τοῦ κινηματογράφου.*

Τὸ πρόσκαιρο κλείσιμο ὅλων τῶν Τραπεζῶν τῆς Ἀμερικῆς, δὲν ἦταν δυνατὸ παρὰ νὰ ἔχη ἀντίκτυπο καὶ στὸ Χόλλυγουντ. Θὰ ξέρετε ἴσως ὅτι στὴν Ἀμερικὴ ὅλοι σχεδὸν οἱ μεγάλοι λογαριασμοὶ κανονίζονται μὲ τσέκ καὶ ὅτι οἱ περισσότεροι πολῖται ἔχουν ἐλάχιστα χρήματα ἐπάνω τους. Ὅταν λοιπὸν ἔκλεισαν ἡ ἀμερικανικὲς Τράπεζες, ὁ Μωρὶς Σεβαλιὲ ὑποχρεώθηκε νὰ δανειστῆ δυὸ δολλάρια ἀπὸ τὸν ἰδιοκτήτη ἑνὸς γκαράζ. Ἡ Σύλβια Σίδνεϋ καὶ ὁ Κάρυ Γκράντ ἔκαναν ἀποδείξεις σὲ μικρὰ κομμάτια χαρτί, γιὰ νὰ πληρώσουν τὸ δεῖπνο τους. Ἡ Ἄννιτα Πέϊτζ βρέθηκε μὲ 63 σέντς καὶ ἡ Ρόλαντ Γιὼγκ μὲ 23. Ὁ πιὸ πλούσιος ἀπ' ὅλους τοὺς ἀστέρας τοῦ Χόλλυγουντ ἦταν ὁ Τζὰκ Χόλντ, ὁ ὁποῖος βρέθηκε μὲ τὸ μυθῶδες ποσὸν τῶν τεσσάρων δολλαρίων!...

— *Αὐτοκτονίες...*

Δύο καλλιτέχνιδες τοῦ γαλλικοῦ κινηματογράφου αὐτοκτόνησαν τὸν περασμένο μῆνα. Ἡ πρώτη, ἡ Πωλὲτ Ντυβερνέ, ἀπὸ ζήλεια — ἐπειδὴ ὁ φίλος της ἔδειχνε τελευταία ζωηρὰ προτίμησι γιὰ μιὰ ἄλλη γυναῖκα — καὶ ἡ δεύτερη, ἡ Φρανσίνα Μυσσέ, ἀπὸ νευρασθένεια. Ἂν ἡ πρώτη δὲν εἶχε προφτάσει ν' ἀποκτήση μεγάλη φήμη, ἡ δεύτερη ἦταν γνωστοτάτη, γιατὶ ἔπαιζε ἀπὸ δέκα περίπου ἐτῶν στὸν κινηματογράφο. Τὸ φίλμ ποὺ τὴν ἀνέδειξε ἦταν τὸ ἀλησμόνητο «Σπίτι τοῦ Μυστηρίου», μὲ τὸν Ἰβὰν Μοζοῦκιν καὶ τὸν Σὰρλ Βανέλ.

Ἡ Φρανσίνα Μυσσὲ αὐτοκτόνησε ἀπὸ τὴν ὀξυτάτη νευρασθένεια ποὺ τὴν ἔπιασε ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ πέθανε ὁ γυιός της, γνωστὸς ἐπίσης ἠθοποιὸς τοῦ κινηματογράφου.

— *Ἡ ἀπαισιοδοξία τοῦ Πάμπστ.*

Ὁ διάσημος Αὐστριακὸς — καὶ ὄχι Γερμανός, ὅπως λένε πολλοί — σκηνοθέτης Πάμπστ, τοῦ ὁποίου τὴν τελευταία καταπληκτικὴ δημιουργία «Ὁ Δὸν Κιχώτης» εἴδαμε πρὶν ἀπὸ τρεῖς βδομάδες στὴν Ἀθήνα, περαστικὸς ἀπὸ τὸ Παρίσι, εἶχε μακρὰ συνομιλία μ' ἕνα Γάλλο δημοσιογράφο γιὰ τὴ σημερινὴ θέσι τοῦ κινηματογράφου. Στὶς δηλώσεις του αὐτὲς ὁ Πάμπστ φάνηκε πολὺ ἀπαισιόδοξος.

— Οἱ καλοὶ οἱ σκηνοθέται κάθονται σήμερα μὲ σταυρωμένα τὰ χέρια — εἴτε μεταξὺ ἄλλων — ἐπειδὴ ἀρνοῦνται νὰ ὑποταχθοῦν στὶς ἀξιώσεις τῶν ἐπιχειρηματιῶν ποὺ θέλουν ἔργα κουτὰ καὶ ἠλίθια, γιὰ νὰ ἔχουν μεγαλείτερη ἐπιτυχία καὶ νὰ ἀποφέρουν περισσότερα κέρδη... Τί κάνουν τώρα ὁ Στέρνμπεργκ, ὁ Κίγκ Βίντορ, ὁ Στροχάϊμ, ὁ Κλάρενς Μπράουν;... Τίποτα ἀπολύτως! Ὁ Στέρνμπεργκ ἦρθε στὴν Εὐρώπη, μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ πιάση δουλειὰ καὶ ἀναγκάστηκε, σὲ λίγον καιρό, νὰ ξαναγυρίση στὴν Ἀμερική, ἀπογοητευμένος ἀπὸ τὴν ψυχρὴ ὑποδοχὴ ποὺ τοῦ ἔκαναν... Καὶ θὰ ὑποχρεωθῆ τώρα, γιὰ νὰ ζήση, νὰ γυρίση φίλμ κατωτέρας ἀξίας...

Τόσο στὴν Εὐρώπη ὅσο καὶ στὴν Ἀμερική, ὁ κινηματογράφος κινδυνεύει νὰ καταστραφῆ ἐξ αἰτίας τῶν ἐπιχειρηματιῶν του, ποὺ δὲν κατάλαβαν ὅτι τὸ συμφέρον τους τοὺς ἐπιβάλλει νὰ παράγουν ἔργα καλά. Γι' αὐτὸ φρονῶ ὅτι ὁ κινηματογράφος, γιὰ νὰ σωθῆ, πρέπει ν' ἀπαλλαγῆ ἀπὸ τὴν καταθλιπτικὴ κηδεμονία τῶν κεφαλαιοκρατῶν. Ὀνειρεύομαι τὴ δημιουργία μιᾶς τεραστίας ὀργανώσεως, ἡ ὁποία θὰ περιλαμβάνη τοὺς θεατὰς ὅλου τοῦ κόσμου... Γιατὶ τὸ μεγάλο, τὸ πολὺ Κοινόν, εἶνε ἀξιόλογα σὲ θέσι — κι' ἂς λένε ὅ,τι θέλουν οἱ ἐπιχειρηματίαι! — νὰ ἐκτιμήση τὴν ἀξία ἑνὸς καλοῦ, ἑνὸς καλλιτεχνικοῦ πράγματι φίλμ...».

— *'Η Μαρὶ Μπὲλ γιὰ τὴ Μάρλεν Ντήτριχ.*

Ἀπὸ μιὰ συνέντευξι ποὺ ἔδωσε τελευταία ἡ Μαρὶ Μπὲλ στὸ συντάκτη ἑνὸς παρισινοῦ κινηματογραφικοῦ περιοδικοῦ, φαίνεται καθαρώτατα πὼς ἡ πρωταγωνίστρια τῆς «Τρελλῆς Περιπετείας» ἔχει τὴ γνώμη ὅτι ἡ ἑβδόμη τέχνη δὲν ἔγινε ἀκόμα τέχνη, ὅτι δὲν βρέθηκε δηλαδὴ ὁ μεγάλος ποιητὴς ποὺ θὰ ἔδινε στὶς ταινίες νόημα καὶ περιεχόμενο... Μὲ τὴν εὐκαιρία αὐτή, ἡ Μαρὶ Μπὲλ εἶπε τὰ ἑξῆς χαρακτηριστικὰ γιὰ τὴ Μάρλεν Ντήτριχ:

— Ἡ Μάρλεν Ντήτριχ εἶχε τὴν τύχη νὰ πέση στὰ χέρια ἑνὸς καλοῦ σκηνοθέτου, τοῦ Γιόζεφ φὸν Στέρνμπεργκ, ὁ ὁποῖος τὴν μετέβαλε σὲ ζωντανὸ ποίημα. Πρὶν τὸν συναντήσει, ἡ Μάρλεν ἔψαχνε νὰ βρῆ τὸ δρόμο της. Κανεὶς δὲν τὴ λάμβανε ὑπ' ὄψει του, κανεὶς δὲν μάντευε τὸ καταπληκτικό της ταλέντο. Καὶ χρειάστηκε νὰ συναντηθοῦν ἡ Μάρλεν καὶ ὁ Στέρνμπεργκ γιὰ νὰ συνεργασθοῦν καὶ νὰ μᾶς ἀποδείξουν ὅτι ὁ κινηματογράφος μπορεῖ νὰ γίνη τέχνη. Τοὺς θαυμάζω καὶ τοὺς δύο χωρὶς ἐπιφυλάξεις.

Ἡ τραγικὴ Κλάρα Μπόου.

μη, ἔφτασα σιγὰ-σιγά, κυλῶντας ἀπ' τὸ κακὸ στὸ χειρότερο, χωρὶς νὰ τὸ καταλάβω, ἐκεῖ ποὺ βρίσκομαι σήμερα. Ἄλλαξα ὦς καὶ τ' ὄνομά μου. Μὰ πάντα νοιώθω μέσα μου βαθειὰ κρυμμένη τὴ χωριατοπούλα ποὺ ζωγράφισες ἐκεῖ...

Ἡ ξεπεσμένη χορεύτρια εἶχε ντυθεῖ σ' αὐτὸ τὸ μεταξύ. Σὰν τελείωσε, στάθηκε ἀμίλητη, δακρυσμένη ὅπως ἦταν, μπροστὰ στὸ πορτραῖτο ποὺ τῆς χαμογελοῦσε ὁλόφωτο. Ἔπειτα πῆρε μὲ συγκίνησι τὰ δυὸ χέρια τοῦ ζωγράφου καὶ τὰ φιλοῦσε πολλὲς φορές. Ἔννοιωθε τὰ δάκρυά της καφτὰ πάνω στὰ χέρια του. Καὶ δὲν μπόρεσε νὰ συγκρατηθῆ.

— Κλαῖς κι' ἐσύ; τοῦ εἶπε μὲ τὴ βραχνὴ φωνή της. κλαῖς; Μὲ λεπᾶσαι; Σ' εὐχαριστῶ!...

Σκούπισε ὕστερα τὰ μάτια της, ἔβαλε σπασμωδικὰ λίγη πούδρα στὸ μαραμένο πρόσωπό της κι' ἔφυγε...

Ποιὸς ξέρει γιὰ ποῦ!...